

Cím:
5500 Gyomaendrőd,
Fő út 230.

Nyitvatartás:
Hétfő - Péntek: 9-17-ig
Szombat: 9-12-ig

Telefon / Fax:
+36-66/218-370

ELŐTERJESZTŐ JAVASLAT

Gyomai Városháza épülete Települési Értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

**Határ Győző Városi Könyvtár
Gyomaendrőd, Fő út 230.**

Gyomaendrőd, 2018. április 5.

Dinyáné Bánfi Ibolya
Intézményvezető

Cím:
5500 Gyomaendrőd,
Fő út 230.

Nyitvatartás:
Hétfő - Péntek: 9-17-ig
Szombat: 9-12-ig

Telefon / Fax:
+36-66/218-370

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

A javaslatot benyújtó intézményneve: Határ Győző Városi Könyvtár

Levelezési cím: 5500 Gyomaendrőd, Fő út 230.

Telefonszám: 66/218-370

E-mail cím: varosi.konyvtar@gyomaendrod.hu

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: **Gyomai Városháza épülete**
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása: **épített környezet**
3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: **Gyomaendrőd, Szabadság tér 1.**
4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik:

Települési Értéktár.

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:

Gyoma legjelentősebb közigazgatási épülete, a városháza, a Szabadság tér 1. szám alatt található. A református templommal szemben helyezkedik el a szimmetrikus, „L” alakú épület, mely Gyoma központjának egyik meghatározó eleme. Eklektikus épület, neoreneszánsz homlokzati formajegyekkel, thympanonos ablakkeretezésekkel. A főbb helyeken lévő ablakok íves záródásúak, a sarkokon és középen rizalitok találhatóak. A rizalitok felett pártázat bontja meg a tetőt. A tér felőli oldalon található a kocsibehajtó, míg a templommal szemben a gyalogos bejárat. Lépcső vezet a belső, udvari üvegezett folyosóra, honnan a hivatali helyiségekbe lehet jutni.

Az eredetileg is városházának épült, két régi épületet bontottak le, hogy a központban, méltó helyen épüljön meg az új városháza. *„egyhangu határozattal, lelkesült örömmel mondotta ki községi képviselő testületünk egy teljesen új városháza felépítésének elodázhatatlan szükségességét ... községünket egy, bár nagy áldozattal járó, de évtizedekre kiható, községi igazgatásnak gócpontjául s kulturális fejlődésünknek díszes csarnokául szolgáló elsőrendű középülettel gazdagítani”* – fogalmazták meg céljukat az építetők.

A gyomai városháza építésére pályázatot írtak ki, amelyre hét pályamű érkezett, közülük Schloszárik József orosházi építőmester pályaműve lett a nyertes. A kivitelezésre kiírt pályázatot Zámecsnik Ádám békéscsabai ács-és építőmester, Schloszárik József orosházi építész, Schuch Soma békéscsabai lakatosmester nyerte el, akik. 1889. június 28-án megkezdték az építkezést.

A városháza alapkövét ünnepélyes keretek közt rakták le 1889. július 14-én délután 5 órakor. Garzó Gyula lelkész mondott ünnepi beszédet, majd egy emlékiratot is elhelyeztek az épület alapkövébe. Az emlékiratot Kner Izidor könyvnyomdájában ki is nyomtatták, amiből néhány példány fennmaradt és megismerhetjük belőle az akkori gyomai viszonyokat.

A városháza a hivatali munka mellett több ünnepélyes rendezvény helyszíne volt, falai sokat tudnának mesélni. Díszteremében számtalan díszközgyűlést, ünnepséget, előadást, hangversenyt tartottak. Ismereteink szerint, a legkorábban megrendezett hangverseny 1902. november 23-án volt. A Fehér Estélyt Kner Izidor és a gyomai nyomdászok szervezték, az est bevételét jótékony célra: a József főherceg szanatórium és a nyomdászok üdülőhelye javára. E

Cím:
5500 Gyomaendrőd,
Fő út 230.

Nyitvatartás:
Hétfő - Péntek: 9-17-ig
Szombat: 9-12-ig

Telefon / Fax:
+36-66/218-370

szép hagyomány napjainkban is folytatódik, a Zene Világnapja alkalmából minden évben itt rendezik meg az ünnepi hangversenyt. A társadalmi események mellett itt kötötték a házasságokat és a névadó ünnepek is itt voltak. Az épület falán több márványtábla emlékeztet a város a múltbéli eseményeire. Amikor Gyoma járási székhely volt, ez épület egyik szárnyában kapott helyet a Járási Hivatal. 2013. január 1-től ismét járási székhely lett Gyomaendrőd, a teljes épületet átadták a Járási Hivatalnak. A Járási Hivatal felettes szerve, a Békés megyei Kormányhivatal az épületen jelentős beruházásokat hajtott végre: külső vakolatjavítás, festés, tetőszerkezet felújítása, fűtéskorszerűsítés

Források:

Emlékirat városunk [Gyoma] jelenéről az építendő új városháza alapkövének letétele alkalmából. 1889.július 14. Gyoma, 1889. Kner. p. 1-3.

Gyomán az új városháza alapkövének letétele. Békés. 1889.július 21.

Fehér-Estély... Békés. 1902. nov. 30. p.1-2.

Cs. Szabó István: Százéves a gyomai városháza. Gyomaendrődi Híradó. 1989.június. 7.p.

Navracsics avatta fel a járási hivatalt és az új városházát. Szó-Beszéd, 2013/január, p. 1.

H-1 (H-1) Szabadság tér 1. Gyomaendrődi Járási Hivatal Hrsz. 1588.

<http://hgyvk.hu/index.php/component/content/article/21-adatbazis/digitalizalt-dokumentumok/gyoma-tortenete/418-gyomai-kepeslapok?Itemid=143>

<http://hgyvk.hu/index.php/component/content/article/21-adatbazis/digitalizalt-dokumentumok/gyoma-tortenete/492-gyomai-kepeslap-masolatok?Itemid=143>

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

A Gyomai Városháza épülete Gyomaendrőd szimbóluma, a gyomaiak összefogásának szép emléke. Gyomaendrőd és a gyomai református közösség egyik ikonikus épülete. Kivitele, története, a település életében betöltött jelentős szerepe miatt is értékes épület. Az épület helyi védettséget élvez.

Cím:
5500 Gyomaendrőd,
Fő út 230.

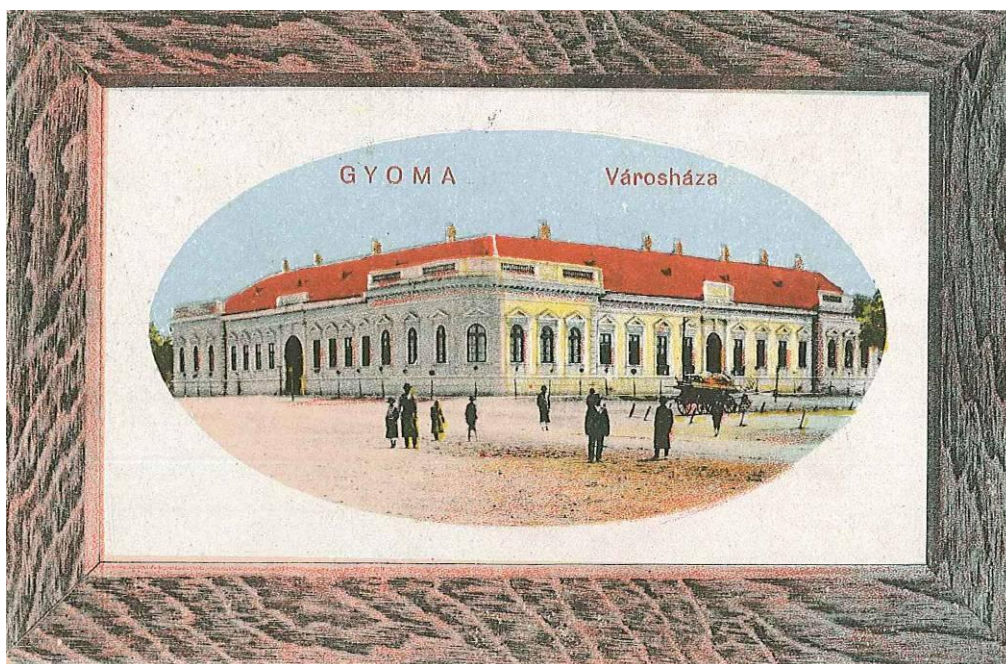
Nyitvatartás:
Hétfő - Péntek: 9-17-ig
Szombat: 9-12-ig

Telefon / Fax:
+36-66/218-370

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális dokumentációja.

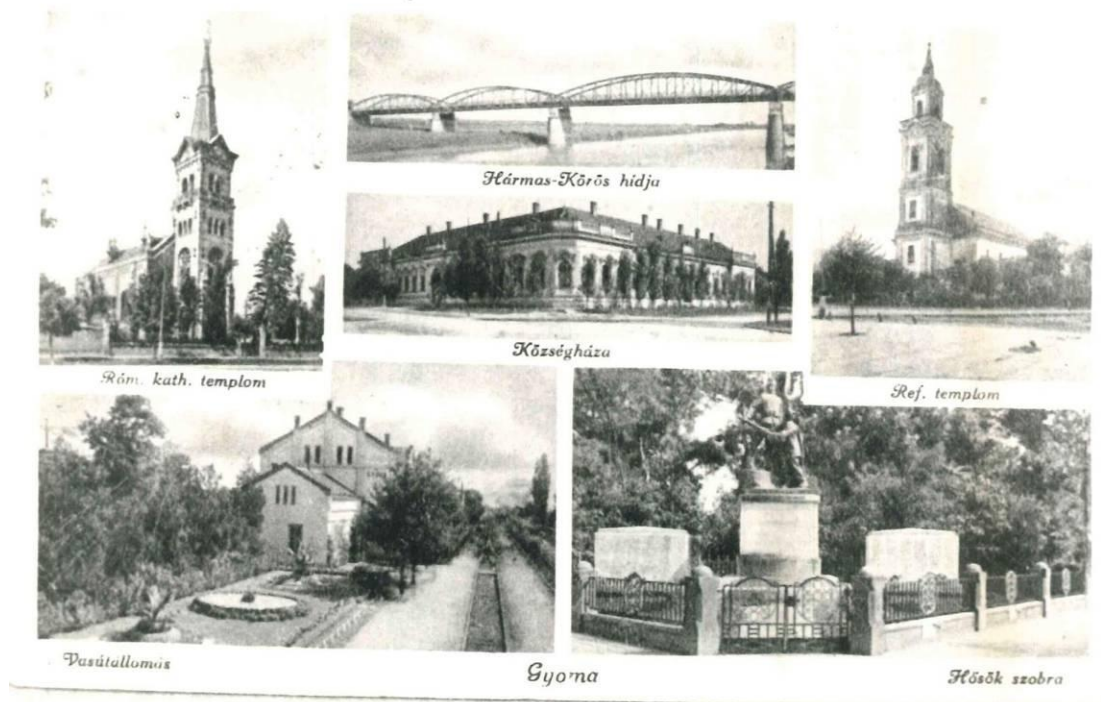
Cím:
 5500 Gyomaendrőd,
 Fő út 230.

Nyitvatartás:
 Hétfő - Péntek: 9-17-ig
 Szombat: 9-12-ig

Telefon / Fax:
 +36-66/218-370

Cím:
5500 Gyomaendrőd,
Fő út 230.

Nyitvatartás:
Hétfő - Péntek: 9-17-ig
Szombat: 9-12-ig

Telefon / Fax:
+36-66/218-370

Cím:
5500 Gyomaendrőd,
Fő út 230.

Nyitvatartás:
Hétfő - Péntek: 9-17-ig
Szombat: 9-12-ig

Telefon / Fax:
+36-66/218-370

Cím:
5500 Gyomaendrőd,
Fő út 230.

Nyitvatartás:
Hétfő - Péntek: 9-17-ig
Szombat: 9-12-ig

Telefon / Fax:
+36-66/218-370

Cím:
5500 Gyomaendrőd,
Fő út 230.

Nyitvatartás:
Hétfő - Péntek: 9-17-ig
Szombat: 9-12-ig

Telefon / Fax:
+36-66/218-370

Cím:
5500 Gyomaendrőd,
Fő út 230.

Nyitvatartás:
Hétfő - Péntek: 9-17-ig
Szombat: 9-12-ig

Telefon / Fax:
+36-66/218-370

3. A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat.

HOZZÁJÁRULÓ NYILATKOZAT

Alulírott Dinyáné Bánfi Ibolya a Határ Győző Városi Könyvtár nevében eljárva hozzájárulok, hogy az intézmény által készített anyagot, képeket a Gyomaendrődi Települési Értéktár Bizottság felhasználja, nyilvánosságra hozza.

Gyomaendrőd, 2018. április 5.

Dinyáné Bánfi Ibolya
Intézményvezető